Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 zr. 30 kr., na pocztamcie lwowskim 5 zr. 12 kr., na wszelkich innych pocztamtach 5 zr. 36 kr., mon. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

# GAZETA LWOWSKA.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku płaci się od wiersza w pół kolumnie (drukiem garmont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery płaci się według tego, ile na zwyczajny druk obrachowane miejsca zajmą. Redakcyja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

**Wtorek** **Nro 112.** **23. września 1845.**

## Przegląd artykułów.

*Wiadomości krajowe:* Ze Lwowa: Składki dla włościan galicyjskich przez powódź zniszczonych.

*Wiadomości zagraniczne:* Hiszpanija: Bliższe szczegóły o rozruchu w Madrycie. — Uroczyste przyjęcie książąt francuzkich na ziemi hiszpańskiéj i ich powrót.

Anglija: Powrót Królowéj Wiktoryi. — Sprawy irlandzkie. — Polemika dziennikarska z powodu zwidzania portów angielskich przez księcia Joinville.

Francyja: Szczegóły o pobycie Królowéj Wiktoryi w Eu. — Przyjazd marszałka Bugeaud i adres podany mu przy wyjeździe z Algiéru.

*Nowiny.*

*Wiadomości handlowe i przemysłowe:* Z Tarnopola. — Z Tarnowa. — Z Ołomuńca. — Piérwszy jarmark na wełnę w Białéj w roku 1845 odbyty.

## WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

Przełożona kanoniczek berneńskich, ofiarowała dla dotkniętych ostatnią powodzią mieszkańców galicyjskich sto złotych reńskich mon. konw.

Prezydyjum C. K. Rządu krajowego galicyjskiego ogłasza ten dar dobroczynności z wynurzeniem najtkliwszéj podzięki.

Z Prezydyjum C. K. Rządu krajowego.
W Lwowie dnia 18. września 1845.

### Dwudziesty trzeci spis darów
dla dotkniętych powodzią mieszkańców galicyjskich.

U c. k. urzędu obwodowego czerniowieckiego złożyli:

Sąd gminny suczawski ze składki, do któréj się przyczynili:

| | zr. | kr. |
|---|---|---|
| W. M. | 4 | — |
| Jedynakiewicz Frańciszek | 4 | 30 |
| " Karol | 1 | — |
| Rosenfeld Łazarz | 5 | — |
| Barber Herszko | 5 | — |
| Nathan Steiner | 5 | — |
| Nathan Schneider | 3 | — |
| Dawid Beines | 2 | — |
| Jakób Hos..... | 2 | — |
| Ejzyk Pecker | 1 | — |
| J. N. | — | 40 |
| A. Rosenfeld | — | 40 |
| Rys | — | 40 |
| Lichtblau | — | 20 |
| Krause Ambrosy | — | 20 |
| Kiernicki Jan | — | 20 |
| Jaworski Adam | — | 40 |
| Łassy | — | 40 |
| Bogdan Romaszkan | — | 20 |
| Mniejszémi datkami | 1 | 35 |

U c. k. Urzędu obwodowego wadowickiego:

Altman, nadkomisarz policyjny złożył dochód z balu, danego przez p. Radwańskiego, właściciela Szwoszowic w swoich łazienkach, a to:

| | zr. | kr. |
|---|---|---|
| Za sprzedane bilety | 64 | 23 |
| Radwański właściciel opędził wszystkie wydatki i dodał | 5 | — |
| Biliński Kazimiérz. właściciel Rociechowic 1 dukat. | | |
| Starowiejski Jakób, właściciel Korabnik, 1 rub. śr. | | |
| N. N. z Radziszowa | 6 | — |

U c. k. Urzędu obwodowego Złoczowskiego:

| | zr. | kr. |
|---|---|---|
| Hrabia Łoś Justynijan, właściciel Bortkowa | 20 | — |
| Vivien Wincenty, właściciel Wysocka | 15 | — |
| Bartmański Józef " Tadań | 15 | — |
| Państwo Pomorzany | 15 | — |
| Singer Frańciszek, właściciel Poczap | 10 | — |

| | zr. | kr. |
|---|---|---|
| Administracyja powiatowa brodzka ze składki | 32 | 13 |
| Proboszcz obr. gr. kat. z Kamionki ze składki | 13 | — |
| N. N. z Wysocka | 1 | — |
| Brzeziński Antoni, Rządzca dóbr w Pomorzanach | 2 | — |
| Malicki Jan, dziekan oleski obr. gr. kat. ze składki, a to: | | |
| Sam dał | 1 | — |
| Parafija sokołowska | 5 | — |
| » ciszecka | 3 | — |
| Czerniawski, proboszcz sasowski obr. gr. kat. | 1 | — |
| Parafija sasowska | 5 | — |
| Jankiewicz Józef, proboszcz toporowski obr. gr. kat. | 5 | — |
| Parafija toporowska | 3 | 36 |
| » trojecka | 2 | 17 |
| Audykowski, proboszcz oleski obr. gr. kat. | 1 | — |
| Parafija oleska | 7 | — |
| Dolnicki, administrator parafii kąckiéj obr. gr. kat | — | 50 |
| Parafija kącka | 5 | — |
| Centelowicz, proboszcz niwicki obr. gr. kat. | 1 | — |
| Parafija niwicka | 3 | — |
| Kozłowski, proboszcz uciszkowski obr. gr. kat. | 1 | — |
| Parafija stronibabska | 1 | — |
| » uciszkowska | 2 | — |
| Rozdolski, proboszcz podhorecki obr. gr. kat. | 2 | — |
| Konwent OO. Bazylijanów w Podhorcach | 2 | — |
| Parafija Podhorecka | 5 | — |
| Wierzbiański, administrator parafii czanyzkiéj obr. gr. kat. | — | 30 |
| Żubr Felicyjan, dzierżawca Czanyża | 2 | — |
| Parafija Czanyzka | 1 | 1 |
| Lewicki Jan, proboszcz ożydowski obr. gr. kat. | — | 40 |
| Parafija ożydowska | 2 | — |

U c. k. urzędu obwodowego stanisławowskiego:

| | zr. | kr. |
|---|---|---|
| Zawiadowca dóbr tyśmienickich | 25 | — |
| Gmina Pałahicze | 6 | — |
| Kilarski, mandataryjusz z Pałahicz | — | 40 |
| Pletzker, ekonom z Jackówki | 2 | 20 |
| Karolini, leśniczy z Pałahicz | — | 40 |
| Wiernicki, pisarz z Jackówki | — | 20 |
| Dolcert, „ „ | — | 20 |
| Gmina Kowalówka i Hrehorów | 10 | 47 |
| Urzędnicy dominikalni, słudzy i inni z Kowalówki | 11 | — |
| Dekanat halicki ze składki, mianowicie: | | |
| Lewicki, proboszcz tameczny, dał | 2 | — |
| Harasimowicz, proboszcz dubowiecki | 1 | — |
| Drohomirecki „ jezupolski | 1 | — |
| Kilibowski, „ cięźowski | 1 | — |
| Rosiewicz, „ kryłoski | 1 | — |
| Celewicz, „ wiktorowski | 1 | 20 |
| Kluczeńko, „ bednarowski | 1 | 20 |
| Janowicz, „ bowszowski | 1 | — |
| Lewicki Piotr, „ załucki | 2 | — |
| Kaszubiński, kooperator „ | — | 40 |
| Dylniski, administrator miejscowy sielecki | 1 | 20 |
| Demianowski, administrator miejscowy majdański | — | 40 |
| Szalkiewicz, kapelan komarowski | 1 | — |
| Hlebowiecki, administr. kapel. temerowieckiéj | 1 | — |
| Rakowski, kapelan błudnicki | — | 20 |
| Rakowski Jan, administr. kapel. ostrowskiéj | — | 40 |
| Antulski, administr. kapel. niemszyńsk. | — | 30 |
| Parafija halicka obr. gr. kat. | 10 | 12 |
| „ jezupolska „ | 4 | 42 |
| „ sielecka „ | 1 | — |
| „ kryłowska „ | — | 40 |
| Kapelanija komarowska obr. gr. kat. | — | 50 |
| „ niemszyńska „ | 1 | 4 |
| Parafiją bowszowska „ | 2 | 52 |

U Prezydyjum c. k. Rządu krajowego ze Lwowa:

| | zr. | kr. |
|---|---|---|
| Schmeling, c. k. feldmarszałek lieutenant | 8 | — |
| Baron Jovich, c. k. jenerał major | 5 | — |
| Oficerowie pułku piechoty hrabiego Hartmanna Nro. 9. | 90 | 15²/₅ |
| Oficerowie pułku piechoty hrabiego Mazuchelli Nro. 10 | 81 | 50 |
| Oficerowie pułku piechoty królew. pruskiego Nro. 34 | 83 | — |
| Oficerowie pułku piechoty barona Mariassy Nro. 37 | 50 | — |
| 7my galicyjski dom wychowania w Starém Mieście | 12 | 25 |
| Pensyjoniści samborscy i urzędnicy wojskowi | 5 | — |
| Oficerowie i ludzie z 3go batalijonu pułku piechoty hrabiego Nugent Nro. 30, tudzież 1szy galicyjski dom wychowania chłopców | 33 | 19³/₅ |

Z Czerniowiec:

| | zr. | kr. |
|---|---|---|
| Baron Blagoevich, c. k. feldmarszałek-lieutenant | 20 | — |
| Ostermann, porucznik, adjutant dywizyjonu | 1 | — |
| Fels, porucznik, adjutant komendy granicznéj | — | 20 |

| | zr. | kr. |
|---|---|---|
| Sztab brygady czerniowieckiéj . . . | 12 | — |
| C. k. pułk piechoty księcia Luki, mianowicie: | | |
| Oficerowie sztabowi i starsi tudzież nadlekarze . . . . . . . . . . . | 45 | 18 |
| Prima-Planiści . . . . . . . . . . | 4 | 40 |
| Batalijon 3ci pułku piechoty barona Sivkovich, a to: | | |
| Oficerowie sztabowi i starsi . . . . | 7 | 50 |
| Oddział wojskowy przy stadninach wojskowych na Bukowinie: | | |
| Oficerowie sztabowi i starsi i nadlekarz | 17 | — |
| Prima-Planiści . . . . . . . . . | 4 | 50 |
| Żołnierze . . . . . . . . . . . | 8 | 37 |
| Batalijon 1szy graniczny: | | |
| Oficerowie sztabowi i starsi . . . . | 28 | 40 |
| Żołnierze . . . . . . . . . . . | 129 | 33 |
| Batalijon 2gi graniczny: | | |
| Oficerowie sztabowi i starsi . . . . | 29 | 10 |
| Prima-planiści i żołnierze . . . . . | 10 | 30 |
| Kancelaryja rachunkowa pułku jazdy lekkiéj Wenhardta: | | |
| Oficerowie starsi . . . . . . . . . | — | 50 |
| Prima planiści . . . . . . . . . . | — | 50 |
| Zostający przy żywności w Czerniowcach | 1 | — |
| Z Tarnopola: | | |
| Pułk 10ty huzarów króla pruskiego Fryderyka Wilhelma, mianowicie: | | |
| Gräser Michał, c. k. pułkownik . . | 2 | — |
| Petrichevitz Horwath Jan, c. k. podpułkownik . . . . . . . . . . | 2 | — |
| Vallentsits Antoni, c. k. major . . . | 1 | — |
| Hrabia Creneville Ludwik, c. k. major | 2 | — |
| Urbanovits Ludwik, c. k. rotmistrz . . | 1 | — |
| Würth Jan, „ . . | 2 | — |
| Korossy Kamil, „ . . | 1 | — |
| Zaitseck Karol, „ . . | 1 | — |
| Kaan Maurycy, „ . . | 1 | — |
| Baron Escherich Hermann „ . . | 1 | — |
| Köhler Alexander „ . . | 1 | — |
| Hrabia Zichy, „ . . | 2 | — |
| Reiter Jérzy, „ . . | 1 | — |
| Csuncsics Jérzy, „ . . | 1 | — |
| Abrahami Karol, „ . . | 1 | — |
| Kupke Aleksander, „ . . | 1 | — |
| Paulovitz Emeryk, „ . . | 1 | — |
| Damaszkin Jan, c. k. porucznik . . | 1 | — |
| Mager Frańciszek, „ . . | 2 | — |
| Pelisoni Frańciszek, „ . . | 1 | — |
| Mehlem Kazimierz, „ . . | 1 | — |
| Pechy Józef: „ . . | 1 | — |
| Mszey Władysław, „ . . | 1 | — |
| Münster Edward, „ . . | 1 | — |
| Mezey Karol, „ . . | 1 | — |
| Grega Ignacy, „ . . | 1 | — |
| Janisz Józef, c. k. podporucznik . . | 1 | — |
| Smagalski Władysław, „ . . | 1 | — |
| Andreae Antoni, „ . . | 1 | — |
| Méssarós Koloman, „ . . | 1 | — |
| Crowther Edward „ . . | 1 | — |
| Herzberg Frańciszek, „ . . | 1 | — |
| Dzwonkowski Władysław, „ . . | 1 | — |
| Sały Władysław, „ . . | 1 | — |
| Trojacki Artur, „ . . | 1 | 20 |
| Kaan Aleksander, „ . . | 1 | — |
| Fabinyi Wilhelm, „ . . | 1 | — |
| Tatarko Karol, kapelan pułkowy . . | 3 | — |
| Schantin, Dr. nadlekarz . . . . . . | 1 | — |
| Z 3go batalijonu pułku piechoty Barona Bianchi: | | |
| Rechenberg Karol, major . . . . . . | 1 | — |
| Lang Jan, c. k. kapitan, prowadzący rachunki . . . . . . . . . . . | 1 | — |
| Biliński, c. k. kapitan, audytor . . | — | 30 |
| Lineker Gabryjel, c. k. kapitan . . . | 1 | — |
| Bastien Frańciszek, c. kr. kapitan . . | 1 | — |
| Fiedler Jan, c. k. kapitan zarotowy . | 1 | — |
| Runge Aleksander, c. k. porucznik . | — | 40 |
| Sertich Józef, „ . . | — | 40 |
| Bergou Frańciszek, „ . . | — | 20 |
| Maquich Karol. c. k. podporucznik , . | — | 30 |
| Liebetrau Leopold, „ . . | — | 20 |
| Hradil Aloizy, „ . . | — | 20 |
| Seharich Jan, „ . . | — | 30 |
| Hennig Maurycy, „ . . | 1 | — |
| Gampert Karol, „ . . | 1 | — |
| Wouvermanns Aime, „ . . | — | 20 |
| Przeszlakiewicz Leonard, „ . . | — | 20 |
| Dinner Jan, c. k. nadlekarz . . . . | — | 20 |
| Osoby z wydziału zawiadującego żywnościami: | | |
| Meindl Rudolf, c. k. adjunkt przy komisaryjacie wojennym . . . . . | 1 | — |
| Stichenwirth Karol, c. k. adjunkt przy wydziale zaopatrującym wojsko w żywność . . . . . . . . . . . | 1 | — |
| Milner Aleksander, c. k. asystent przy wydziale zaopatrującym wojsko w żywność . . . . . . . . . . . | — | 40 |

## WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

### Hiszpanija.

Pan Thiers, który jak wiadomo wyjechał do Hiszpanii, w celu zbiérania miejscowych wiadomości do swojéj historyi, przybył właśnie w sam czas do Madrytu, aby był świadkiem szybko przytłumionéj insurekcyi; przyjechał on dnia 3. września wieczorem z panami Walewskim i Lerour do hiszpańskiéj stolicy,

a dnia 5. września o północy, doniesiono z tamtąd o następujących szczegółach: Wczorajszém powstaniem kiérowały znakomite osoby wojskowe. Na czele stał, jak słychać, dawniejszy adjutant i poufny przyjaciel Prima, pułkownik Milans del Boch. (Siostra jego jest kochanką Prima). Dotychczas nie udało się go schwytać. Nié ma jeszcze pół roku, jak Narvaez tego człowieka ułaskawił i na nowo umieścił w urzędzie. Bez wątpienia Prim sam czekał tylko na szczęśliwy wypadek przedsięwzięcia, aby mógł tu pospieszyć. Prócz tego uwięziono brygadyjera Turon, szefa pułku Reina Gobernadora, jako spółwinowajcę. Brygadyjer ten służył pod Don Karlosem, przystąpił do traktatu Bergary i pozostał jednym z najprzywiązańszych stronników Espartera aż do jego ucieczki. Pomimo téj okoliczności nie wahał się Narvaez posunąć go na brygadyjera i szefa najzaszczytniejszego pułku w armii. Przewódzcy spisku, znajdujący się w Londynie i Paryżu, narazili na stratę znaczne summy pieniężne. Żołniérze w poblizkich włościach są podostatkiem zaopatrzeni w pieniądze, słychać, że wczoraj wieczór zostali rozbrojeni. Mówią powszechnie, że jeszcze raz spróbują wzniecić powstanie, nim Królowa przyjedzie. Na wszelki sposób, wojskowy charakter, który przybrało powstanie, jest równie niespodziany jak i niebezpieczny.

Ich królewiczowskie Moście książę i księżna Nemours, byli dnia 4. września w Pampelunie przez obie królowe i infantkę Ludwikę przyjęte z największémi oznakami radości. Dostojni Podróżni, odpocząwszy chwilę w przyrządzonym dla nich pałacu, oddali królowym, infantce Ludwice, prezydentowi rady gabinetowéj, panu Martinez de la Rosa i księciu de Rianzares, małżonkowi owdowiałéj Królowéj, wizytę.

Jak donoszą z Tolozy pismu *Journal des Debats,* zapał, z jakim hiszpańscy Baskowie przyjmowali księcia i księżnę Nemours, przechodzi wszelkie spodziewanie. Podróż ich podobna była do tryjumfalnego wjazdu; zewsząd spuszczali się z wyżyn Górale i objawiali głośnémi okrzyki swą radość. W Tolozie przy bramie czekali na nich wszyscy urzędnicy cywilni i wojskowi; na przyrządzonéj umyślnie w otwartém miejscu widowni, chłopcy i dziewczęta najznakomitszych rodzin wyprawiali narodowe i mitologiczne tańce, a kosztem prowincyi dano dla dostojnych Gości wspaniałą ucztę.

Z Paryża dnia 10. września. Telegrafem doniesiono już o powrocie francuzkich książąt do Bajony z wycieczki do Pampelony. Książę Aumale wracał konno przez dolinę Bastan. Z listów z Pampeluny z dnia 4. i 5. zamieszczamy tu niektóre szczegóły o wyprawionych tamże aż do tego ostatniego dnia festynach, i nadmienimy także o ważniejszych szczegółach z podróży książąt. Mieszkańcy miasta San Sebastian, którzy zawsze zostawali w najprzyjaźniejszych stosunkach ze swoimi francuzkimi sąsiadami, aczkolwiek książęta nie przejeżdzali przez ich miasto, chcieli im także złożyć swoje uszanowanie. Gdy książęta dnia 3. o pół do czwartéj po południu, jadąc do Tolozy, przybyli do Astigarraga, gdzie odmieniono konie, zastali tam mnóstwo ludu z San Sebastian, który się zgromadził na ich przyjęcie. Na czele jego był ajuntamient z pedelami, baskijscy muzycy z fletami na kształt piszczałek i z tamburynami, członkowie filharmonicznego towarzystwa, a wszyscy w takim samym stroju, jak przedtém w San Sebastian, podczas wyprawienia przed Królową Izabelą tańcu *Comparsa.* Gdy się powóz zatrzymał, piérwszy alkalda z San Sebastian, Don Angel Gil de Alcain miał mowę do księcia Nemours.

Królowe i infantka odbyły dnia 3. wjazd do Pampelony. Jenerał Narvaez był jeszcze d. 4. widocznie słaby, jednakże nie mógł tego na sobie przenieść, aby francuzkim książętom nie przedstawił zgromadzonego tamże wojska. Nakoniec około godziny drugiéj po południu wystrzał armatni zapowiedział ludności, że książęta zbliżają się do miasta. Na to hasło uderzono natychmiast we wszystkich wieżach miasta w dzwony. Działo się to w godzinie obiadowéj, a zatém w takiéj, w któréj Hiszpanie, a szczególniéj mieszkańcy Nawary nie lubią wychodzić z domu; pomimo to w kilku chwilach była cała ulica ludźmi okryta. Niezliczony tłum ludu zajął piękne miejsce przechadzki Takonera, po przed które królewicze przejeżdżać musieli, i czekał tam cierpliwie pomimo dojmującego upału dłużéj niż godzinę, dla widzenia przejeżdżających. Nakoniec w pobliżu nowego mostu pokazały się ich powozy. Tam czekały na nich miejskie władze i dwa przepyszne powozy, które Królowa dla nich przysłała. Książęta wsiadłszy wraz ze swą świtą do powozów, odprawili o godzinie trzeciéj wjazd do miasta. We wszystkich ulicach przez które przejeżdżał orszak, balkony domów były przyozdobione kobiercami i girlandami, a najszczególniéj domy, należące do dawnéj arystokracyi Nawary, odznaczały się bogatém przyo-

zdobieniem. Balkony, okna przyległych domów, plac, poblizkie ulice były jak nabite ludźmi. Pod wieczór całe miasto rzęsisto oświetlono. Dnia 5. wyprawiono piérwszą walkę byków, po któréj dnia 7. druga nastąpi dla tych, co piérwszéj nie widzieli. Prócz tego wyprawiono także wielkie turnieje, po których wieczorem wielki koncert dano. Książęta są zachwyceni przyjęciem, jakiego w Hiszpanii doznali, ale też i na lud, który ich widział, sprawili nader pomyślne wrażenie. Księżna Nemours zniewoliła sobie tak tam, jak i wszędzie, gdzie się ukazała, wszystkie serca.

## Wielka Brytanija i Irlandyja.

Z Londynu dnia 10. września. Admiralicyja ogłosiła dziś telegraficzną depeszę, w któréj donosi, że dzisiaj o dwunastéj godzinie w południe, przybyła Jéj Mość Królowa do Spithead, ujścia portu w Portsmouth.

—— dnia 6. września. Książę Jérzy Cambridge, ma być przeznaczony na gubernatora nowéj Szkocyi, a oraz na komenderującego jenerała wojsk tamtejszych, przezco połączyłby obie najwyższe posady cywilnego i wojennego naczelnictwa téj kolonij, piastowane dotąd oddzielnie przez lorda Falkland i jenerała Dickson.

—— dnia 10. września. Stan irlandzkiego hrabstwa Kawan obudza z powodu tamtejszéj agitacyi Oranżystów wielką obawę o zaburzenie publicznéj spokojności. Dnia 8. b. m. rozpisały towarzystwa wstrzemięźliwości zgromadzenie w Killesander, a Oranżyści postrzegli w tém, iż liberaliści zamierzają przypomnieć ludowi poniesioną dnia 8. września 1798 pod Ballyuhmuk klęskę, i dla tego chcą zbrojno na tém zgromadzeniu wystąpić. Odkomenderowano już liczne oddziały wójsk do Kawan. Podług najnowszych wiadomości z Dublina z dnia onegdajszego, zaniechali wprawdzie Oranżyści swego planu w skutek odezwy wiceporucznika tegoż hrabstwa, lorda Farnham, który na to zwrócił uwagę, że zbrojne zgromadzenia prawem są zakazane, i przezto usunął na chwilę pomienioną obawę, jednakże natężenie umysłów trwa ciągle, owoż inna pobudka może łatwo niebezpieczne namiętności ludu rozpalić. Wszelako stronnicze demonstracyje Oranżystów postępują nieprzerwanie, Belfast przystąpiło do drugich miast Ulsteru; na jedném z tamtejszych zgromadzeń, przewodniczył hrabia Roden, wielki mistrz lóż Oranżystów irlandzkich, a dekoracyje lokalu, napisy na chorągwiach, niesione przez urzędników lóż insygnija, wszystko miało charakter stanowczéj demonstracyi stronnictwa i wyzywania przeciw »apostacie« Peel jak go Oranżyści nazywają. Pan Watson, piérwszy z dwu złożonych urzędników magistratualnych, był jako gość obecny, uwielbiano go jako piérwszego męczennika za protestancką wolność, jako piérwszą ofiarę, którą Peel na ołtarzu bezzasadnéj swéj polityki poświęcił.

Podczas gdy monarchowie obu państw Anglii i Francyi okazują sobie nawzajem w zamku Eu grzeczność i przyjacielskie uczucie, publiczne pisma w obu krajach toczą zaciętą wojnę o wzajemne usiłowania swojéj narodowéj zawiści, do któréj niedawno zwidzenie przez księcia Joinville okrętowych portów niedaleko Brightonu, pożądaną sposobność podało. Do wiadomości o téj wizycie podczas niebytności Królowéj, dodaje *Brighton Herald* tę uwagę, że pomieniony książę chciał zapewne słabą stronę kraju wybadać, i niezawodnie ucieszył się mocno, gdy postrzegł, że nieufortyfikowane wybrzeże nasze tak dogodne nastręcza pole dla jego planów do zburzenia parostatkami naszych miast bezbronnych, do czego późniéj *Morning-Chronicle* w bardzo cierpkim artykule dołącza następujący komentarz: »W rozprawie« pisze ten dziennik whigowski, »w któréj książę Joinville rozwodzi się nad będącemi w mocy Francyi środkami uderzenia na nasze miasta i zatopienia naszych okrętów, powinien był, zbliżywszy się do angielskiego wybrzeża, okazać większą skromność i powściągliwość, niż którykolwiek bądź inny Francuz. Że książę Joinville obraca swój wolny czas na zbadanie naszych portów i wyszukanie dla siebie punktów do wylądowania, to w żaden sposób nie może obudzać w nas przyjacielskiego sposobu myślenia. Gdyby który z naszych książąt, przeznaczony do zawodu marynarki, odznaczył się był ogłoszeniem planu do natarcia i zniszczenia francuzkich flot, gdyby mówię taki książę rozpoznawał pojedyncze punkta francuzkiego wybrzeża, tedy organa francuzkich dzienników powstałyby jednogłośnie z największą zaciekłością na takowe postępowanie. Takowe wycieczki na morzu mogą nie mieć żadnego celu, ale zawsze mogą być tłumaczone na złą stronę. My jesteśmy tego zdania, że książę Joinville, jeżeli na przyszłość będzie miał ochotę przypatrzyć się naszym portom, tedy dobrze sobie postąpi, gdy piérwéj angielskim władzom cel swojego przedsięwzięcia oznajmi. Mało wspominaliśmy w ostatnim czasie o mogącéj nastąpić wojnie z Francyją. Jużeśmy się prawie przyzwyczaili każde zmierzanie do takiego wypadku uważać za niepotrzebną i chorowitą obawę. Każde odwołanie

się do potrzeby wzmocnienia naszéj siły morskiéj i ufortyfikowania naszych wybrzeży, okrzyczano za złośliwe życzenie zaburzenia szczęśliwie panującego pokoju. Prawda, że francuzki rząd i dwór a nawet francuzka publiczność przemawiały niedawno pojednawczym językiem. A jednak w rzeczywistych działaniach i faktycznych przygotowaniach zdaje się, że niedowierzanie ku Anglii wzrasta. Uzbrajanie się i ostrzenie mieczów trwa ciągle, co z ponawianemi przyrzeczeniami pokoju zupełnie nie kwadruje.

Pod względem tego artykułu dziennika *Morning - Chronicle* mówi *Courrier français* z dnia 9. września: »Książę Joinville jest tak szczęśliwym, iż wraz z Francyją ściągnął na siebie obelgę angielskich dzienników. Od czasu ogłoszenia znanéj jego rozprawy o marynarce, nie poprzestają londyńskie dzienniki wywiérać swego gniewu na tego młodego admirała. Panu Guizotowi kadzą, a królewskiego syna okrywają obelgami. Najniewinniejsze jego czynności służą za text złośliwym komentarzom. Ostatnia jego przejazdka do Brightonu, natchnęła dziennik *Morning - Chronicle* najzapalczywszą filipiką. To wznieca w nas ten domysł, że pojawienie się księcia Joinville na angielskiém wybrzeżu, uważają tam za *casus belli*. Zamieściliśmy tu niejaką część rzeczonego artykułu; bywają czasem obelgi, które chlubę przynoszą temu, na kogo są wymierzone.«

## Francyja.

Z Paryża d. 12. września. Dziewiątego września, to jest drugiego dnia pobytu Królowéj Wiktoryi w Eu, zgromadzony tamże dwór zrobił ze swymi Gośćmi przed południem w przyległą okolicę wycieczkę, z któréj aż o drugiéj godzinie powrócił. Król Filip oprowadzał dostojnych Gości swoich po zamku, mianowicie zaś po galeryi Wiktoryi, złożonéj z malowideł, które przedstawiają główne chwile pobytu angielskiéj Królowéj w Eu w roku 1843 i przeszłoroczn éj podróży Króla Francuzów do Windsoru. Niektóre jeszcze nieukończone z tych malowideł zastąpiono na rozkaz Króla dla teraźniejszéj wizyty Królowéj Wiktoryi, tymczasowie szkicami, które panowie Winterhalter, Couder, Gosse, Allaux, Dauzats i Simon Fort we dwóch dniach zrobili. Na jednym rogu galeryi są w naturalnéj wielkości wizerunki Królowéj Wiktoryi, księcia Alberta i Królowéj Belgów, na drugim zaś wizerunki Króla i Królowéj Francuzów, wszystkie przez Winterhaltera malowane. Po prawéj stronie są sceny z wizyty angielskiéj Królowéj w Eu, po lewéj sceny Ludwika Filipa w Windsorze. Pod wizerunkiem Wiktoryi stoi przepyszna waza, na któréj jest przedstawiona walka ś. Jérzego, jestto podarunek od Królowéj angielskiéj przysłany Królowi Francuzów; podobnież z darowanych przez Wiktoryję Królowi Francuzów popiersi, ustawione są w galeryi popiersia księcia Alberta tudzież księcia i księżnéj Kent. Zaraz po godzinie piątéj opuściła Królowa angielska zamek, dla udania się w dalszą podróż do Spithead Wight. Książę Joinville odjechał przedwczoraj z Eu do St. Cloud. Pan Guizot przybył tu z powrotem z Eu.

Marszałek Bugeaud odpłynąwszy na pokładzie parostatku *Cameleon* z Algieru, wysiadł dnia 6. września na ląd w Cette; dnia 7go odjechał do Montpellier, z kąd się uda do marszałka Soulta w Saint-Amand.

Marszałkowi Bugeaud doręczono przed jego odjazdem z Algieru adres, podpisany przez 300 osób, w którym obok wielkich pochwał, oddanych jego administracyi, wyrażono życzenie ujrzenia go i nadal gubernatorem Algieryi. Oddawcom tegoż adresu, na których czele znajdował się prezes handlowéj izby Algieru, wyłuszczył marszałek w obszérnéj odpowiedzi jeszcze raz korzyści i powody swego systemu, lecz oraz oświadczył się w taki sposób względem swego odjazdu, iż widać było niepewność względem jego powrotu.

Wychodzący w Algierze dziennik *Akhbar* mówi z powodu przejazdu Mohammeda - Ben - Serrura: »Afrykański ten książę i kuzyn Cesarza marokańskiego jest posłany do Algieru (a więc nie do Francyi), aby dobry i przyjacielski sposób myślenia ku francuzkiemu rządowi udowodnił. W szczególności zaś ma on się także porozumiéć z miejscowemi władzami względem utrzymania pokoju na zachodniéj naszéj granicy. Pomieniony książę otrzymał pozwolenie udać się przez Marsyliję do Alexandryi w pielgrzymkę do Meki.

Prywatna nasza korespondencyja, mówi *Courrier de Marseille* z dnia 5. września, zmniejsza z każdym dniem naszą obawę, względem wybuchnięcia wojny między rejencyjami Tunetu i Trypolisy. Nadesłano nam w téj mierze bardzo dokładne wiadomości; posełki tureckich wójsk, o których tylekrotnie wspominano, ograniczają się na wylądowaniu 15 do 1800 Albańczyków z syryjskiego wybrzeża; owoż spodziewamy się, że Wysoka Porta tylko dla tego posłała ich do Trypolisy, by się pozbyć zuchwa-

łego i chciwego łupu orszaku, który na Libanie mógłby nowe rozruchy wywołać.

# NOWINY.

Dawno już nie pamiętamy tyle przyjemności muzykalnych w tak krótki przeciąg czasu. Jedno z niepoślednich między niemi miejsc zajmował koncert pana Karola Seymour Shiff, odegrany w sali Towarzystwa muzycznego dnia 20. b. m. o godzinie 12. po południowéj. O talencie i grze p. Shiff kilkakrotnie mieliśmy sposobność mówienia, i choć zasłużone pochwały nie będą już nowością, nie możemy przecie przemilczeć o téj grze, która tak jest zawsze świéża, zawsze pełna rozmaitości w samém wykonaniu, iż utwor nawet kilkakroć słyszany, zawsze nowe zda się robić wrażenie. Mówiąc o tym koncercie, danym na korzyść unieszczęśliwionych powodzią i innych ubogich, nie możemy poprzestać na powtórzeniu samych pochwał. Jeżeli te słusznie się mu należą jako znakomitemu talentowi, niemniéj godziwą jest rzeczą w imieniu ludzkości i nieszczęśliwych ziomków naszych podziękować mu za to współczucie tém milsze dla nas, że pochodzi od cudzoziemca i znakomitego artysty. Koncert cały niemal składał się z własnych jego kompozycyj, z których dwie na temata *Wolnego Strzelca* i *Anny Boleny*, odegrał sam na fortepianie, inne zaś odśpiewane były przez pana Erl i wykonane na wiolonczeli przez pana Wolmann. Prócz tego, panna Selisko odśpiewała aryję z *Purytanów*, panowie zaś Erl i Wack duet z *I Marinari* Rossiniego, a na zakończenie pan Shiff, który przy wszystkich śpiewkach sam towarzyszył na fortepianie, zaimprowizował nam ze zwykłą biegłością swoją *Fantazyję* na temata przez siebie samego wybrane. Zadowolenie publiczności objawiało się nieszczędzonemi oklaskami, których niemała część dostała się panu Erl i pannie Selisko, znanym już nam z tutejszéj opery.

Zwykłe jesienne popisy odbędą się tego roku także, chociaż na mniejszy rozmiar. Koncentracyi zwykłéj nie było, dwa tylko batalijony przybyłe z prowincyi stały przez miesiąc w obozie. Te tedy wraz z załogą miasta, złożoną z ośmiu batalijonów piechoty, z 12 działami i szwadronem kawaleryi, będącym na służbie ogniowéj, wyruszą w okolicę Sknilowa, gdzie się 26. b. m odbędzie *wielki biwak* z manewrami wojennemi, a nazajutrz, to jest w przyszłą niedzielę, nastąpi na zakończenie *wielka parada kościelna* w obozie za janowskiemi rogatkami.

# WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(*Z korespondencyi prywatnéj*).

*Z Tarnopola, dnia 21. września.* Od mojego ostatniego doniesienia (w Gazecie Nro, 99) zboże ciągle u nas w górę idzie, gdyż zakupują go nie tylko z obwodów sąsiednich ale i z dalszych zachodnich; a nawet i do Krakowa biorą tu u nas niektóre gatunki ziarna. Dziś płacą tu za korzec staréj piękniéj pszenicy po 12 zr., a nawet i cokolwiek wyżéj, żyta 8 zr. i wyżéj, hreczki i jęczmienia po 6 zr., owsa 3zr. 15 kr. w. w. Te o téj porze niespodziewane ceny zadziwiają wszystkich, a nawet najprzebieglejszych spekulantów. Z natężeniem wyglądamy tu co daléj będzie.

*Z Tarnowa, dnia 19. września.* W naszéj okolicy zbiory już całkiem są pokończone; tylko jedne ziemniaki jeszcze są w polu. W okolicach, gdzie woda nie wylała, można tegoroczne zbiory ledwie do średnich policzyć, nie są jednakże gorsze od przeszłorocznych, i niezawodnie cena zboża znacznieby była spadła, gdyby nie ta okoliczność, że wylewy wód więcéj niż trzecią część krescencyi w naszym obwodzie zupełnie zniszczyły. Pszenica już z wiosny poprzepadała i musiano ją przeorywać, w ogólności mało jéj się utrzymało i ani kopna ani namłotna; lepiéj się ma rzecz z żytem, a najlepiéj z jęczmieniem i owsem. — Siano pozbierane, piękne, ale go dużo woda ze sobą zabrała, jednakże nie mniéj go jest jak zeszłego roku. — Cena zboża utrzymuje się ciągle ta sama: za korzec pszenicy płacą po 17 zr. 30 kr., żyta 12 zr., jęczmienia 10 zr., owsa 6 zr. w. w. Ziemniaki potaniały, albowiem dostanie korzec za 2 zr. 30 kr. w. w. — Kupcy uwijają się za zbożem, atoli właściciele obiecując sobie lepszych cen, wstrzymują się ze sprzedażą. — Okowita 30stopniowa utrzymuje się w cenie po 36 kr. m. k. za garniec, i zapasy z przeszłego roku są jeszcze znaczne, gdyż pokupu za granicę nie ma, a na miejscową potrzeb bardzo mało wychodzi.

*Z Ołomuńca. Targ na woły d. 17. września.*

Na naszym dzisiejszym targu mieliśmy 1524 wołów, w którejto liczbie są już dwie partyje (Nr. 1 i 8) z przeszłego targu pozostałe. Do Wiédnia i Pragi nic w tym tygodniu z Galicyi nie popędzono. Targ szedł i tym razem opo-

rem, a to zawsze z jednéj i téj saméj przyczyny, to jest, iż rzeźnicy mimo w całe wysokiéj taxy wołowiny, nie mogą płacić tak wysoko za woły, jak handlarze (sami je drogo nabywszy) żądają. Wiedeń ma teraz właśnie znaczny zapas wołów bo do 2000 sztuk, dla tego też w tym tygodniu żaden kupiec ztamtąd do nas nie zgłosił się. Węgry zaopatrują najwięcéj tę stolicę, także i z Multan dostają się tamże woły przez Węgry, po odbyciu kontumacyi. Do Czech, a mianowicie do Pragi poszło także w przeszłym tygodniu 300 wołów z Węgier, jak słychać tańszych, niż u nas bywają. Mimo to na naszym dzisiejszym targu zakupiono dla Pragi kilka partyj; domyślamy się, iż potrzebowanie mięsa w stolicy Czech musiało się ostatniemi czasy bardzo powiększyć. — Na przyszły tydzień spodziewamy się znowu do półtora tysiąca wołów.

Przypędzili na targ: 1) Hermann Hatschek, z Hatschein, 130 wołów; 2) Michał Mendza, z Hussakowa, 51; 3) Pinkas Trnawka, z Jagielnicy, 120; 4) Tenże sam, z Halicza, 131; 5) Gerson Horowicz, z Rogużna, 128; 6) Hersch Aberbauch, ze Słobudki, 124; 7) Stanisław Bochanek, ze Stryja, 86; 8) Izaak Hornstein, z Sinoutz, 161; 9) Abraham Laufer, ze Serednego, 70. — Małemi partyjami 523. — Ogółem 1524.

| Kupili: | sztuk | Cena jednéj pary w w. w. zr. | kr. | radasz | Z tych para ważyć mogła cetnar. |
|---|---|---|---|---|---|
| Stado Nr. 1. do Berna | 69 | 321 | — | — | 9 |
| Stado Nro. 2. małemi partyjami rozkupiono. | | | | | |
| Stado Nr. 3. nie rozkupiono . . . . . . . . | | | | | |
| Stado Nr. 4. nie rozkupiono . . . . . . . . | | | | | |
| Stado Nr. 5. do Pragi . . | 115 | 335 | — | 5 | 9 |
| Stado Nr. 6. nie rozkupiono . . . . . . . . | | | | | |
| Stado Nro. 7. tylko 6 sztuk kupiono. | | | | | |
| Stado Nr. 8. do Pragi . . | 153 | 385 | — | 3 | 10 |
| Stado Nr. 9. detto | 60 | 345 | — | — | 9 1/4 |
| Małe partyje po największéj części rozkupiono. | | | | | |

* * *

## Piérwszy jarmark na wełnę, w Białéj w r. 1845 odbyty. *)

Na jarmark na wełnę po raz piérwszy w Białéj od dnia 1go do 6go sierpnia r. 1845 odbyty, przywieziono wełny:

| | | |
|---|---|---|
| z Galicyi . . . . . . . . | 5726 cetn. | 64 ℔ |
| z Węgier . . . . . . . . | 1651 » | 74 » |
| z wolnego miasta Krakowa . | 31 » | 20 » |
| Razem . | 7409 cetn. | 58 ℔ |
| z téj liczby sprzedano: | | |
| Do Pruss . . . . . . . . | 4061 cetn. | 58 ℔ |
| Do Morawii . . . . . . . | 977 » | 60 » |
| Na potrzeby Białéj i Bielska | 775 » | 97 » |
| Razem . | 5815 cetn. | 15 ℔ |
| Pozostało tedy niesprzedanéj: | | |
| Wełny z Galicyi . . . . . | 1361 cetn. | 3 ℔ |
| » z Węgier . . . . . | 211 » | 40 » |
| » z Krakowa . . . . . | 22 » | — » |
| W ogóle | 1594 cetn. | 43 ℔ |

Że nie wszystka wełna mogła być sprzedaną, przypisać to tylko temu, że niektóre partyje w drodze od ciągłych ulew bardzo zamokły, i prócz tego przez oberwanie się chmury na dniu 20. lipca, wełna w Białéj na składach będąca tu i owdzie od wody ucierpiała, a nie było do nastania jarmarku dość czasu, aby ją do sprzedaży należycie przysposobić.

Wełnę cienką płacono od 90 do 120 zr., a średnią od 75 do 100 zr. m. k. za cetnar. Ordynaryjnéj wełny było na jarmarku tylko 152 wantuchów.

Pomyślny ten początek daje nadzieję, iż na przyszłych jarmarkach na wełnę w Białéj, obrót handlowy tego produktu będzie jeszcze znaczniejszy.

*) Lubośmy już w Gazecie Nr. 96. dali doniesienie naszego korespondenta o wypadku tego jarmarku, atoli gdy niniejsze sprawozdanie z bardzo cenionego pochodzące źródła, zawiera w szczegółach niektóre podania liczebne, jakich w tamtém doniesieniu nie mieliśmy, widzimy potrzebę rzecz tę raz jeszcze w piśmie naszém ponowić. *Redakcyja.*

## Teatr polski.

Jutro: *Kominiarz*, dramat w 2 aktach z francuzkiego pp. Theolon, Gabriel, i Delorges, przez F. B. Gwozdeckiego; — i *Lekarz wiejski*, dramat w 2 aktach z francuzkiego pp. Melesville i Duvergier przez B. Dawisona tłumaczony.



Redaktor J. N. Kamiński — Nakładem Spadkobierców Franciszka Krattera.
(Drukiem Piotra Pillera we Lwowie.)